

Sygn. akt II AKo 20/13

POSTANOWIENIE

Dnia 11 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny II Wydział Karny w Rzeszowie

na posiedzeniu w składzie :

Przewodniczący:	SSA Stanisław Sielski
Sędziowie:	SSA Piotr Moskwa (spr.) SSA Edward Loryś
Protokolant:	stażysta Aneta Kudła

po rozpoznaniu w sprawie skazanego **M. W.**

wniosku Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu dnia 22 lutego 2013 r., sygn. akt V Pen 58/12

o rozstrzygnięcie sporu o właściwość miejscową

na podstawie art. 38 § 1 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 k.k.w.

postanawia:

rozstrzygnąć spór kompetencyjny pomiędzy Sądem Okręgowym w Lublinie a Sądem Okręgowym w Tarnobrzegu w ten sposób, że wskazać jako miejscowo właściwy do rozpoznania skargi skazanego M. W. Sąd Okręgowy w Lublinie.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 11 października 2012 r. skierowanym do Sądu Okręgowego w Lublinie skazany M. W. zaskarżył decyzję Komisji Penitencjarnej Aresztu Śledczego w L. z dnia 4 października 2012 r. dotyczącą nadania mu podgrupy klasyfikacyjnej P-2/p.

Postanowieniem z dnia 4 grudnia 2012 r. Sąd Okręgowy w Lublinie stwierdził swą niewłaściwość i przekazał niniejszą sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Tarnobrzegu.

Z kolei postanowieniem z dnia 22 lutego 2013 r. Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu, nie podzielając stanowiska Sądu Okręgowego w Lublinie, wszczął spór kompetencyjny i przedstawił akta sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Rzeszowie celem rozstrzygnięcia zaistniałego sporu o właściwość miejscową.

Sąd Apelacyjny miał na uwadze, co następuje:

Sądem właściwym do rozpoznania skargi skazanego M. W. na decyzję Komisji Penitencjarnej Aresztu Śledczego w L. jest Sąd Okręgowy w Lublinie ze względów o jakich będzie mowa poniżej.

Z akt przedmiotowej sprawy wynika, że skazany złożył skargę na decyzję Komisji Penitencjarnej Aresztu Śledczego w L., a w toku postępowania został przetransportowany do Aresztu Śledczego w N., który znajduje się na obszarze

objętym właściwością Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu. Ten fakt zaś zrodził problem dotyczący sądu właściwego do rozpoznania przedmiotowej skargi.

Kwestię właściwości miejscowej dla sądu penitencjarnego określa art. 3 § 2 k.k.w., zgodnie z którym właściwy jest ten sąd penitencjarny, w którego okręgu przebywa skazany, chyba, że ustawa stanowi inaczej.

Analiza orzecznictwa w sprawach, w których sąd penitencjarny rozpoznaje skargi na decyzje organów postępowania wykonawczego wymienionych w art. 2 pkt 5 k.k.w. prowadzi do wniosku, iż praktyka sądów w tym zakresie jest różna i pozwala wyodrębnić dwa odrębne stanowiska.

Pierwsza grupa sądów apelacyjnych, w tym między innymi Sąd Apelacyjny w Krakowie, we W., w W., stoi na stanowisku, że w tego rodzaju sprawach sądem właściwym jest sąd penitencjarny miejsca pobytu skazanego w czasie podjęcia decyzji (tak przykładowo postanowienie SA w Krakowie z dnia 12 września 2008 r., II AKO 121/08, KZS 2008/9/36; postanowienie SA we Wrocławiu z dnia 30 listopada 2006 r., II AKZw 910/06, OSA 2007/ 9/41; postanowienie SA w Warszawie z dnia 2 lutego 2012 r., II AKO 1/12, Apel. W-wa 2012/1/5). Sądy te stanowisko swoje uzasadniają względami pragmatycznymi.

Druga grupa sądów apelacyjnych, tj. Sąd Apelacyjny w Lublinie, w Ł. oraz S., prezentuje pogląd, że w przypadku, gdy skazany zaskarżył decyzję organu wykonawczego, po czym nastąpiła zmiana miejsca pobytu skazanego sądem właściwym do rozpoznania skargi jest sąd aktualnego miejsca przebywania skazanego (tak postanowienie SA w Lublinie z dnia 3 czerwca 2009 r., II AKO 111/09, LEX nr 513140; postanowienie SA w Łodzi z dnia 15 grudnia 1998 r., II AKO 273/98, OSAŁ 1999/1-2/2; postanowienie SA w Szczecinie z dnia 29 czerwca 2011 r., II AKO 65/11, LEX nr 1103465). Sąd te powołują się wykładnię językową przepisu art. 3 § 2 k.k.w., która prowadzi do wniosku, że właściwy jest sąd penitencjarny, w którego okręgu aktualnie przebywa skazany.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie odpowiada się za pierwszym z zaprezentowanych poglądów i uznaje, że sądem właściwym w omawianej sytuacji procesowej jest sąd penitencjarny miejsca pobytu skazanego w czasie podjęcia zaskarżonej decyzji. Pogląd ten był już prezentowany w uprzednio zapadłych orzeczeniach tut. Sądu w podobnym stanie faktycznym (tak m.in. postanowienie SA w Rzeszowie z dnia 5 października 2004 r., II AKO 57/04, niepubl.).

Sąd Apelacyjny przyjmuje, że właściwość Sądu do rozpoznania skargi skazanego na decyzję organów wymienionych w art. 2 pkt 5 k.k.w. nie zmienia się, gdy skazany zostaje przeniesiony do kolejnych zakładów karnych. Właściwy miejscowo pozostaje Sąd, w którego okręgu przebywał skazany w czasie wydawania zaskarżonej decyzji i w którym wszczęto postępowanie.

Niezasadna jest zaś czysto gramatyczna wykładnia przepisu art. 3 § 2 k.k.w., która prowadzi do wniosku, iż w wypadku każdorazowej zmiany miejsca przebywania skazanego następuje zmiana właściwości sądu penitencjarnego, a skarga niejako „wędruje” za skazanym, gdyż prowadzi to do wydłużenia postępowania w przedmiocie tej skargi. Takiej wykładni zresztą, zdaje się przeczyć treść § 4 art. 7 k.k.w., który daje sądowi właściwemu do rozpoznania skargi uprawnienie do wstrzymania zaskarżonej decyzji. Przepis ten wskazuje, że zdaniem ustawodawcy postępowaniem skargowym mogą być objęte kwestie, które z samej istoty mogą wywoływać niekorzystny wpływ na sytuację skazanego i w związku z tym koniecznym może okazać się natychmiastowa reakcja sądu zmierzająca do ich zniesienia. Przyjęcie więc jako obowiązującej w tych przypadkach, jaki zaistniał w niniejszej sprawie, czysto literalnej wykładni przepisu art. 3 § 2 k.k.w. w praktyce pozbawiałoby skazanego perspektywy skorzystania przez sąd penitencjarny z możliwości natychmiastowego zniesienia niekorzystnych skutków odbywania kary związanych z niezgodną z prawem decyzją organów ją wykonujących.

Kolejnym istotnym argumentem przemawiającym za zaprezentowanym wyżej stanowiskiem jest fakt, iż właściwym do rozpoznania skargi powinien być sąd penitencjarny, który sprawuje nadzór penitencjarny nad organem, który wydał zaskarżoną decyzję. Należy bowiem odróżnić zagadnienie właściwości Sądu penitencjarnego, o której mowa w art. 3 § 2 k.k.w., związanej z aktualnym miejscem pobytu skazanego, od kwestii właściwości podmiotu uprawnionego do rozpoznawania skarg i wniosków w trybie nadzoru penitencjarnego. Przyjąć należy, że w sytuacji gdy skazany wnosi

pismo, które jest skargą na decyzję administracji zakładu karnego to właściwość Sądu penitencjarnego wyznacza miejsce wydania kwestionowanej decyzji.

Mając na względzie naprowadzone wyżej okoliczności Sąd Apelacyjny uznał, że skoro w czasie wydania zaskarżonej decyzji skazany przebywał w Areszcie Śledczym w L. to sądem właściwym do rozpoznania skargi skazanego jest Sąd Okręgowy w Lublinie.